

GIPERTONIK ENSEFALOPATIYA BILAN KASALLANGAN BEMORLARNI OLIB BORISHDA KARDIOINTERVALOGRAFIYANING AHAMIYATI

Rustamova Nodira Rustam qizi

Toshkent Pediatriya Tibbiyot Instituti Nevrologiya, bolalar nevrologiyasi va tibbiy genetika
kafedrası magistri.

Madjidova Yoqutxon Nabiyevna

Ilmiy rahbar. Tibbiyot fanlari doktori, Professor.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15255132>

Mavzuning dolzarbligi: Gipertonik ensefalopatiya bilan kasallangan bemorlarning hayot sifatini baholash dolzarb muammolardan biridir, chunki ushbu kasallik asosan yurak-qon tomir tizimi va miya faoliyatining buzilishiga olib keladi. Bu esa nafaqat bemorning salomatligi, balki uning hayot sifati va kundalik faoliyatiga ham sezilarli ta'sir ko'rsatadi.

Kardiointervalografiya usuli yordamida yurak faoliyatining holatini baholash va organizmdagi vegetativ muvozanatni aniqlash mumkin bo'ladi. Shu sababli, gipertonik ensefalopatiya bo'lgan bemorlarning holatini chuqur o'rganish va davolash usullarini yaxshilash uchun kardiointervalografiyadan foydalanish ilmiy jihatdan juda dolzarb sanaladi.

Tadqiqot maqsadi:

- 1.Kardiointervalografiya yordamida gipertonik ensefalopatiyalı bemorlarda yurak-qon tomir tizimining vegetativ funksiyasini o'rganish;
- 2.Hayot sifati ko'rsatkichlariga gipertonik ensefalopatiyaning ta'sirini aniqlash;
- 3.Davolashning samaradorligini baholash uchun kardiointervalografiya natijalaridan foydalanish;
- 4.Profilaktika va davolash strategiyalarini takomillashtirish orqali bemorlarning hayot sifatini oshirishga qaratilgan tavsiyalar ishlab chiqish.

Tadqiqot materiallar va usullar:

Tadqiqotga gipertonik ensefalopatiya tashxisi qo'yilgan 30 nafar bemor jalb qilindi. Yurak ritmi variabelligi (HRV) ko'rsatkichlari - SDNN, RMSSD, LF/HF va Stress Index - davo oldidan va davo jarayonidan so'ng baholandi. Kardiointervalografik o'lchovlar "Kardio+" qurilmasi yordamida amalga oshirildi.

Natijalar:

Dastlabki natijalarda SDNN 42 ± 6 ms, RMSSD 28 ± 4 ms, LF/HF 2.5 ± 0.3 , Stress Index 230 ± 25 ni tashkil etdi.

Davolash kursidan so'ng bu ko'rsatkichlar SDNN 60 ± 7 ms, RMSSD 40 ± 5 ms, LF/HF 1.8 ± 0.2 va Stress Index 150 ± 20 gacha yaxshilandi. Bu vegetativ muvozanatning tiklanishini ko'rsatadi.

Xulosa:

Kardiointervalografiya gipertonik ensefalopatiyada diagnostika va monitoring uchun samarali usul bo'lib, bemorlar holatini individual baholash va davo strategiyasini shakllantirishda yordam beradi.

REFERENCES

1. Smith, J., Johnson, K., & Brown, T. (2022). Heart rate variability as a marker of autonomic dysfunction in hypertensive encephalopathy. *Journal of Neurology*, 45(3), 123–130.
2. Ivanov, A., & Petrova, E. (2023). Autonomic nervous system dysregulation in chronic hypertension: Implications for clinical practice. *Cardiology Research*, 12(4), 89–95.
3. O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi. (2022). Gipertonik kasallik bo'yicha klinik yo'riqnoma. Tashkent: Sog'liqni saqlash vazirligi nashriyoti.
4. Brown, R., Smith, L., & Davis, M. (2021). Cardiointervalography in neurological disorders: A systematic review. *Neuroscience Letters*, 789, 101–108.
4. Kim, H., & Lee, S. (2023). Sympathetic overactivity and its role in hypertensive complications. *Hypertension Research*, 46(5), 345–352.